

Stockholm den 6 december 2021

R-2021/1663

Till Justitiedepartementet

Ju2021/03135

Sveriges advokatsamfund har genom remiss den 6 september 2021 beretts tillfälle att avge yttrande över promemorian Tillfälligt omhändertagande av villkorligt frigivna och skyddstillsynsdömda.

Sammanfattning

Regler om skyddstillsyn, liksom regler om villkorlig frigivning, måste vila på de inom straffrätten grundläggande principerna om likabehandling, förutsebarhet och proportionalitet.

Advokatsamfundet anser att de återfallsförebyggande åtgärderna avseende villkorligt frigivna och skyddstillsynsdömda bör förstärkas och instämmer därför i huvudsak med de överväganden som redovisats i promemorian, med nedan angivna synpunkter.

Synpunkter

Den 1 juli 2020 trädde ny lagstiftning i kraft och sedan dess är det Kriminalvården som, i stället för övervakningsnämnden, beslutar om övervakning, särskilda föreskrifter, elektronisk övervakning och varning för dem som blivit villkorligt frigivna från ett fängelsestraff.

Dessutom är det sedan den 1 maj 2021 även Kriminalvården som, i stället för övervakningsnämnden, beslutar om övervakning, särskilda föreskrifter, elektronisk

övervakning och åtgärder vid misskötsamhet avseende dem som dömts till skyddstillsyn.

Advokatsamfundet har tidigare yttrat sig över ovanstående lagförslag.¹

Advokatsamfundet hänvisar i nu aktuella delar även till de synpunkter som lämnats i dessa tidigare lagstiftningsärenden.

I nu aktuell promemoria lämnas förslag om att Kriminalvården även ska ges rätt att fatta beslut om att tillfälligt omhänderta den som bryter mot de villkor som gäller under villkorlig frigivning eller en dom om skyddstillsyn. Kriminalvårdens beslut föreslås gälla omedelbart och övervakningsnämnden ska senast dagen därpå pröva om det ska fortsätta att gälla.

Syftet med de nya reglerna är att Kriminalvården snabbt ska kunna vidta nödvändiga åtgärder vid konstaterad misskötsamhet för att minska risken för att den dömda begår nya brott och för att kunna verka för den dömdes anpassning i samhället.

Eftersom Kriminalvården redan idag har kännedom om hur verkställigheten i frihet fungerar, torde den föreslagna ordningen vara mer ändamålsenlig än att organisera om övervakningsnämnderna och införa annan typ av bemanning. Detta särskilt mot bakgrund av att Kriminalvårdens beslut om tillfälligt omhändertagande ska underkastas övervakningsnämndens prövning senast dagen därpå. Det är dock viktigt att särskilt understryka betydelsen av de grundläggande principerna om likabehandling, förutsebarhet och proportionalitet vid alla beslut inom ramen för detta lagförslag.

SVERIGES ADVOKATSAMFUND

Mia Edwall Insulander

¹ Se Advokatsamfundets remissyttranden den 14 januari 2020 över utkast till lagrådsremiss En tydligare koppling mellan villkorlig frigivning och deltagande i återfallsförebyggande åtgärder, den 20 oktober 2017 över betänkandet Villkorlig frigivning – förstärkta åtgärder mot återfall i brott samt den 28 maj 2020 över promemorian Utökade kontroll- och stödmöjligheter avseende skyddstillsynsdömda.